

CAM-İŞ

Sahibi :
İst. Cam İşçileri Sendikası
Yazı işlerini fiilen idare edenler:
H. TURKÂY
N. ŞEKER; H. KARA
Basıldığı yer :
TÜRKİYE TİCARET Matbaası

İŞÇİ ARKADAŞ
Bu Gazete senin malındır.
Bundan istifade etmesini bil
Ve SENDİKANA üye ol

Gayri Siyasî, İçtimaî ve Meslekî Gazete

Devlet Nüshası

Yıl : 1 Sayı : 10 — Her Ayın 1 inde çıkar — Paşabahçe — İstanbul — Adres : Cam İşçileri Sendikası, — 1 3 Cumartesi — Fiatı : 10 Kuruş

İş yerimizde tatbik etmek istediğimiz ücret baremi, mevzuunda ikinci defa olarak yine anlaşamadık

Bundan üç sene evvel işveren iş yerimizde bir ücret Adaletsizliğinin mevcut olduğunu ileri sürerek, sendikamız ile anlaşmak suretile bütün intilâfları ortadan kaldıracak, iş yerimizde işin san'at derecesine göre kıymet biçerek ücret baremini tatbik edilmesini teklif etmiş bulunuyordu.

Teşkilât olarak senelerden beri işçilere verilen zamların işin mahiyetine göre değil, en ziyade hissiyata kapılarak verilmek suretiyle husule gelen mevcut adaletsizliği ortadan kaldırak için yapılan bu teklifi kabul etmiştik.

Sendikaca seçilen komisyon olarak uzun bir zaman mezkûr Barem taslağının hazırlanmasında, gece gündüz çalıştık. Ve bu arada müessesede çalışarak hazırladığı barem neticesinde o an için işçiye vereceği meblâğın kabarık olması münasebetile, iş veren bir türlü cesaret gösterip böyle bir mevzua girmekten çekindi. Bu suretlede bütün çalışmalarımız heba edildi.

Netice olarak o zamanki zih niyet şu idi mevcut adaletsizliği ortadan kaldırmaktan ziyade barem namı altında sen dika ile bir akit yapmak ağızlara bir parmak bal çalıp üç beş kuruşla işçinin ağzını kapayıp mütemadiyen zam mev

(Devamı 3 te)

Fabrikamızda vuku bulan bir kazada Arslan gibi bir işçimizi kaybettik

Şehit Mehmet Ali yüzlerce işçi arkadaşının göz yaşları arasında defnedildi

9 Temmuz Çarşamba günü kara topraklara verdiğimiz Mehmet Ali her halile sevilen bir işçi arkadaştı. Fabrikamız da çalışkanlığı ağırbaşlılığı ve itaati tanınmıştı. Kara yağız, arslan gibi bir gençti. Paşabahçe Harman Tepe sırtlarında virane gibi bir gecekondu da oturur evli ve bir çocuk babası idi. Dünyaya gözlerini kapamadan 5-6 saat evvel bir çocuğu daha dünyaya gelmişti. Neyazıkki, Mehmet Ali bu yavrusunu bir an olsun göremediği gibi; refikasınada çocuğu babasının kucağına vermek nasip olmadı. Sanki bir oldu, bitti misâli, her şey, kaderin ve mukedderatın elin de işte böyle hazinleşti

MÜESSİF HÂDİSE

3 Temmuz Cuma, Cumartesi gecesi saat tam ikiyi on geçiyor... Yemek paydosu... Yemek hanede yemek yiyoruz. Havada ağır ve bunaltıcı bir sıcak var. Daha bir, kaç lokma ağzımıza yemek ya koyduk, ya koymadık.. Gök gürültüsünü andıran müthiş bir gürültü, akabinde şiddetli bir sarsıntı... Hepimizde 1-2 saniye bir sukût, sonra Allah, Allah iniltileri ve kelime-î şahadet getirmeler... Sonra zelzele oluyor diye dışarıya fırlamalar. Bir iki dakika son ra hepimiz soluğu dışarıda al dık.

Ne o?! Gazojen servisi üstünde bir duman yükseliyor.

Merhum Mehmet Ali

etrafını toz bulutu kapladı. Hepimiz bir tarafa koşuyoruz. Her kafadan bir ses çıkıyor... Fabrika bacaları yıkıldı, ocaklar patladı sesleri korkuya bir kat daha heyecan katıyordu. O anda etfaiyeciler bir merdiven alarak gazojen servisi önüne koştular; ne oluyor demiye vakit kalmadan her tarafı simsiyah olmuş birisini aşağıya indirdiler. Hepimizde bunun kim ol duğunu öğrenmek için oraya koştuk. Mehmet Ali... Sen mi sin? Mehmet Ali sesleri bize facia kurbanını tanıtmış oldu. Yaralının boynunu kan pıhtıları kaplamıştı. Ben bundan çok korktum. Kan kaybetmesin diye konuşmalara hiç aldırış etmeden dispanse-

(Devamı 4 te)

Kahrolası ihtiraslar

Taş devri, tunç devri... Nihayet atom devri geldi, çattı. (Yani bizim yaşadığımız devir). Başlangıçla, bu zaman arasında zaman miktarı ve medenî vasıtaların gelişmesi bakımından mesafe, akılların almıyacağı derecede büyük olmakla beraber insan oğlunun tıyneti bu uzun yolculukda «Azi gitmiş uz gitmiş dere tepe düz gitmiş, bir de ardına bakmış ki bir çuval dız boyu yer gitmiş».

Kıskançlık ve haset, her işde her yerde, elele verilmesi icâbeden şu buhranlı devirde, adem babamızın bıraktığı gibi hiç bir terbiye ve itidale vâsıl olmaksızın olduğu yerde duruyor denebilir. Bu halde tahassül eden zararı daha lüzum yok. Karınca kararınca biz işçiler birbirimizi kıskandığımız için çalıştığımız müesseseye pek farkında olmayarak zararlı olmaktayız. Bunu daha önce bir makalemizde zaten itiraf etmiştik. Aşağı yukarı hepimizin mayasında bu aksama olduğuna göre, Dava keyfiyetten, kemiyete intikal etmektedir. İşçilerde çok hallerde ilerleme ve tefeyyüz ihtirası dumura uğramış ve muhteris olanların gayeleri ise esasen küçük ve parakende bir mahiyet taşıdığından işçiler arasındaki

(Devamı 3 te)

İşçi teşekküllerinin heyecan ve sabırsızlıkla beklediği Türk-İş [Konfederasyonun] Fevkalâde Kongresi.

Türkiye İşçi Sendikaları konfederasyonunun fevkalâde kongresi 8/Ağustos/1953 Cumartesi günü saat 10 da İstanbul Eski Eminönü halkevide yapılacaktır.

3 gün devam edecek olan kongreye memleketimizin muhtelif bölgelerinden gelecek olan işçi delegeleri iştirak edecektir.

Yüz binlerce işçinin bel bağladığı konfederasyon kongresinin muvaffakiyle neticelenmesini ve bizler için hayırlı olmasını dileriz.

TEBERRÜ

Sendikamızın 15. Ağustosta yapacağı SÜNNET Düğününe, Şişe ve Cam Fabrikası Sosyal yardım olarak Beş yüz Türk Lirası Teberrü etmiştir.

Kezalik Şişe ve Cam Fabrikası mensupları yardımlaşma derneğide iki yüz elli Türk Lirası yardımda bulunduğundan, her iki müesseseye bu asil hareketlerinden dolayı teşekkür etmeyi bir borç biliriz.

Cam - İş

Kongreye davet

Federasyonumuzun ikinci Genel Kurul toplantısı 4,5,6,7/Ağustos/953 Günleri saat (10) da eski Eminönü Halkevinde yapılacağından Delegelerin teşriflerini rica ederiz

GÜNDEM 4/8/Günü

1 — Açılış ve Kongre Divanı seçimi
2 — Yönetim ve Denetim kurulları raporları ile Hesap raporunun okunması ve Hesap tetkik komisyonun seçilmesi
3 — Ana Komisyonlar seçimi
a) Bütçe ve Tüzük komisyonu
b) Sosyal yardım komisyonu
c) Dilek, mevzuat, iş ve ücret komisynou
d) Konfederasyon komisyonu
e) Yayın ve Teşkilât komisyonu

GÜNDEM 5/8/953 Günü

1 — Raporların tenkidi
2 — Yönetim Kurulunun ibrası

GÜNDEM 6/8/953 Günü

1 — Komisyonlar çalışmaları ve raporların hazırlanması

GÜNDEM 7/8/953 Günü

1 — Komisyon raporlarının müzakeresi
2 — Seçimler.

**TÜRKİYE
Tekstil ve Örme Sanayii
İşçileri Sendikaları Federasyonu
TEKSİF YÖNETİM KURULU**

SAĞLIK BAHİSLERİ

Kalbe ait hastalıklar ve korunma çareleri

Yazan :
Dr. Lütfi Atay
İşçi Sigortaları Kurumu Dahiliye Mütehassısı.

I

Göğüs boşluğu içindeki mühim uzuvlardan akciğerlere ait olan belli başlı hastalıklardan daha önce bahsettik.

Bu sayımızda kalbe ait hastalıklar ve koruma çarelerine başlıyoruz. Kalb hayatiyetimizi temin eden önemli organlardan biri olduğu için kemikten göğüs kafesi içine iki akciğer arasına yerleşmiş kanla; vücuda lâzım gıdayı götüren ve organlardaki muzur madde leri alıp harice atmaya yarayan bir pompa gibidir. Fakat hissi hayatımıza ait değişmelerde kalb hareketide değiştiğinden; kalb ağrıları şeklinde edebiyata; şiirlere; şarkılarda ismini yerleştirmiştir.

Kalbin hastalıklarına başlamadan önce yapılışı hakkında kısa malûmat edinmek faydalı olur.

Normal büyüklüğü o şahsın yumruğuna yakındır. Kendisini besliyen sinirleri, damarları ve üzerinde ayrı ca bir zarı olup, kanı birbirine geçirebilen kapakları havi 4 boşluğu vardır.

Üsttekilere kulakçık, alttaki büyüklere karıncık denir. Sağ tarafta vücuttan dönen karbonu artmış siyah kan, soltarafta Akciğerden temizlenip oksijeni artmış kırmızı kan bulunur. Adalesi kalın ve kuvvetlidir. Bu adalenin kasılmasile kanı iter ve büyük damarlardan en küçük damarlara kadar bütün vücuda gönderir. yaşa ve bünyeye göre değişmekle beraber orta yaşlı bir kimsede dakikada 70 - 80 defa atar.

Mehmet Ali içi

Bir Cumartesi gecesi,
Sen dürüst adam.
Elinde kancan;
Bekliyorken Ocağının başında;
Daha henüz .... yaşında.
İki Kolu Garojen birden yıkıldı, yandı.
O pâk alnın al kanlara boyandı.
Beş gün yarı Baygın yattın kımıldamadın .
Ne yazık ecelin elinden kurtulamadın.
Çalışkandın dürüsttün tamdı imanın.
Şehitlik mertebesine eriştin Allahın.
Bize emanettir senin bıraktıkların.
İyidir, rahattır onların hali;
Seni unutmak mümkünmüdür Mehmet Ali.

N.Ş.

KONGREYE DAVET

Nim adil bir kararın acı bir tepkisi

Dünün ihtiyaç ve zaruretleri fabrikada hazmı tâamı halbuhal kabil olmıyan bazı kararlar almış ve bu karar ile mütenahi devam edegelmiştir :

Eski, dar kadro vaziyetine göre sabık bir müdürümüz bekçileri on iki saat vazife görmeğe mecbur etmiş idi. O zamanlar cidden bazı bekçilerin ani ayrılmaları bu zecri tedbiri muvakkaten almaya mucib bir sebebdi. Fakat aradan yıllar geçti bekçiler tam kadrolarını buldular, öyle erken mesaileri yine 12 saat hemde bilâ ücret devam ediyor.

Bu hal gerçekten acıdır. Bugünün kanun mevzuatı dahi öyle çalışmaları amil değildir. Dahili nizamnamede de böyle bir sarahat mevzubahis olamaz. Bu itibarla 12 saat nöbet tutan bekçiler kızılay menfaatına çalıştırılmamalıdır. Aksi halde bu hal vicdanları muazzep eder. Bu vefakâr arkadaşlar eğer ciddi bir zaruret neticesi çalıştırılıyorsa o halde bunların bedeni yıpranmaları maddaten takviyeye muhtaçtır. Yok eğer ne o, ne bu ise... bu sadece insani ve vicdani duygudan muaf insanlara şamil bir hareket tarzıdır ki toplulugumuzda bu mevcutların olduğuna ben şahsen inan mamaktayım.

Fabrikada gerek işçiarkadaş larımız ve gerekse memurlar fevkalâde hallerde fazla çalış tırıldıklarında bir dakikaları bile hesaplanarak ödenmektedir. O halde bu vefakâr arka daşların günün 12 saat sıcak ve soğuğunda uykusuzluk ve yorgunluktan mütevellit gözleri kançanağına dönmüş olarak seyre değmez ve bigane kalamayız.

Eskiden ihtiyaca atfen alınmış ve şimdi normal vaziyete girmiş olan bu kadronunda em sali veçhile istirahatlerini dü şünmek adil idarecilerimizin

(Devamı 4 de)

Paşabahçe İşçi Sigortaları Dispanseri ve İmdat Otomabilleri

Bugünkü durumu ile işçi sağlığını korumaktan âciz olan ve teşkilâtında bir lâubalilik hüküm süren Paşabahçe işçi sigortaları dispanseri işçilerimizin hergün şikâyetine mucip olmaktadır.

Şimdi biz bu şikâyetleri hiç bir kiymet hükmü koymadan sıralıyalım.

1 — Geçenlerde Cam ve Şişe Fabrikasında vuku bulan bir kazada ağır yaralanan bir işçimizin ilk tedavisi yapılırken yaralarına sürmek için ilâç kâfi gelmediği..

2 — Dispanserde yatan hasta işçilere hemşirelerin lakâyt davrandığı...

3 — Bazı doktorların vazifelerine geç geldiği, bazan husuŝi işleri içinde hiç gelmedikleri... Bu yüzden hasta işçilerimiz müşkül durumda kaldıkları...

4 — Nöbetçi doktorların ara sıra vazifelerine gelmedikleri, gelen doktorlarında bir müddet sonra kayboldukları... Bu yüzden geceleri doktor arayan işçiler müşkül durumda kaldıkları...

5 — Dispanser yataklarında ve içecek, yiyecek kaplarında temizlik olmadığı...

6 — Ebelerin doğumlara binnazla gittikleri... çok yakın komşu evlere dahi cankurtaran (!) arabası olmadan gitmeye tenezzül etmedikleri.

Daha biz bu kabil şikâyetleri uzatabiliriz.

Zaten bugün işçi sağlığını korumaktan çok uzak sigorta teşkilâtında bir de yukarıda sıraladığı aksaklıklar olursa; sigortaların işçiye ne derece faydalı olduğu veya olabildiğini daha iyi anlarız.

CANKURTARAN ARABALARI

En çok şikâyete mucip olanlardan biriside binlerce sigortalı işçiye tahsis edilmiş bulunan sigorta cankurtaran arabalarıdır.

(Devamı 4 te)

İşçi ücretlerine zam yapılması hususunda Sendikalar Birliği faaliyete geçti

Günden, güne artan hayat pahalığı karşısında işçinin du rumunu ve aldıkları ücretleri göz önünde tutan İstanbul İşçi Sendikalar Birliği İdare hey'eti bir toplantı yapıp vaziyeti müzakere etmiştir. Aldıkları karar gereğince İşçi ücretlerine yüzde elli zam yapılması hususunda bir kanun kabul edilmesi için Büyük Millet Meclisine müracaat etmişlerdir.

Büyük Millet Meclisine sunulan dilekçenin metni aşağıdadır.

Türkiye
B. M. Meclisi Reisliğine

İşçi ücretleri rayice göre ayarlanmış değildir. Mevcut hayat şartlarına ücretlerin intibakı için ücretlere zam hususunda çıkarılan toplulukla iş uyuşmazlıkları ilmî bir etüde tabi tutulmadan hakem kurulunca bilhassa 1952 ve 1953 senelerinde kahir ekseriyetle redde uğramış bulunmaktadır.

Hayat şartları gün geçtikçe ağırlaşmakta ve bu yüzden temsilcisi olduğumuz işçi kitlesi mali müzayaka içinde kıvranmaktadır. Giyim, yiyim vesair borç taksitlerimizi veremediğimizden, zamanında ödeyemediğimiz için icra kâğıtları mühim bir yertutmaktadır. Esasen Sayın Başbakanımız da işçinin geçinmekte malî sıkıntı içinde bulunduğunu 15 gün kadar evvel matbuata verdiği beyanatta kabul etmiş bulunmaktadır. Ayrıca Ekonomi ve Ticaret Bakanlığının tetkikleri de pahalılığın arttığı meâlindedir.

İşçinin geçim şartlarının hafifletilmesi için işçi ücretlerine B. M. Meclisince bir kanunla seyyanen % 50 zam yapılması hususunda gereğinin yapılmasını saygılarımla rica ederim.

BAŞKAN
Seyfi DEMİRSOY

En iyi randıman nasıl alınır?

işçi ve Ustabaşı münasebetleri

«Bu usulle ustabaşılar ve patronlar kontrolleri altındaki işçilerle iyi geçinme sanatını öğrenmiş ve bu sayede istikbal için bir çok imkânlar sağlamış olurlar.»

Çok mühim bir şahsiyet olan akıllı bir fabrikatör geçenlerde verdiği nutukda günün en büyük sıkıntısı ne petrol; ne lâstik ve ne de taşıt vasıtalarıdır. Hattâ işçi sayısından da şikâyetçi değiliz; fakat işçilerin iyi bir şekilde sevk ve idaresi en büyük derdimizi teşkil ediyor; demiştir.

Esasen Amerikan sanayii de daima bu noksanlığın sıkıntısını çekmiştir? Yalnız ileri gelen bir kaç şirket kendi işçileri arasında azamî randumanın ve elbirliğinin şiddet ve tazyik kullanarak değil bilâkis işçilere ancak insan muamelesi yaparak ve onları mensup oldukları teşkilâtın bir rüknü olduklarını kendilerine aşılıyarak sağlayabilmişlerdir. Bu maksatla, harp işçi birliklerinin bir çok sanayii merkezlerinde tatbik etmekde oldukları eğitim kursları vasıtası ile patronlar ve fabrikatörler her hususta aydınlatılmaktadırlar. Buna misal olmak üzere sizinle büyük bir harp sanayii merkezinin konferans salonunu ziyaret edelim ve onların işçiler arasında ahenk ve randumanı artırmak bakımından ne gibi çarelere başvurduklarını görelim.

Evvelâ 12 kadar ustabaşından mürekkep bir grubun iş elbiselerile bir masa başında oturduklarını ve önlerinde biraz kâğıt, kalem ve bir de matbu mavi bir kartın bulunduğunu görürüz masanın başında grupun başkanı bulunmaktadır, başkanın arkasında bir siyah tahta vardır ve üzerinde şu cümleler yazılıdır:

Tartışması yapılan bu meselede asıl elde etmek istediğiniz netice nedir?

Bütün vak'aları bir araya toplayınız.

En makul ve mümkün olan hareket tarzınızı tetkik ve tayin ediniz.

İnsanlar hep birbirinin aynı değildir.

Başkan ustabaşıya seslenerek: Şimdi senin meseleni ele alalım dedi. Ustabaşı aşık çehresi ve büyük vücudu ile siyah tahtanın önüne gelerek:- Evet benim elimde hakikaten çok kötü bir mesele var, dedi. Herkes onu dinlemek üzere öne doğru eğildi ustabaşı ilâve etti - İşçilerimden fevkalâde kabiliyetde olan F'nin üzerinde 8 senedir ihtisas kesbettiği mühim bir makina var, onun yerini dolduracak bir adam daha yok, o giderse ne yaparız bilmem? Bir karısı ve mektebe giden iki çocuğu var iki aydır işleri çok aksamağa başladı, vazifesine daima geç geliyor, şimdi de kütük gibi serhoş, bunun bir çaresine bakmalıyız, o giderse ben mahvoldum.

Bunun üzerine Başkan Ustabaşının yanına giderek tahta-

(Devamı 4 ncü Sayfada)

Amerikan Birlikçiliğinin karekteristikleri

(Geçen Sayıdan Devam)

Yazan :Philip Taft

tabiatlarını vasıflarını haleldar etmiş olmaz.

Mahali birliklerin iş siyasetlerinin umumi iradeye tabii olmasının gerektiğini kabul etmekle' şu soru dikiliyor : Acaba azalar bu durumda iken iş hususunda alınacak kararlarda layikiyle söz sahibi olabilirlermi ve kendilerinin merkez teşkilâtı memurlarının muhtemel indi hareketlerine karşı müdafaa edebilirlermi. Bütün birlikler kendi azaları aleyhine yapılan ithamları gözden geçirip gereğince yargılamak hakkına sahiptirler. Mamafih muhtelif birlikler arasında yargılama (muhakeme) hususunda birtakım değişiklikler olabileceğini kabul etmek lâzımdır. Elimizde tecrübeye dayanan deliller yeter derecede mevcut değildir zira mahalli birlik azalarının muhakemeye sevkedildiği nadiren vakidir, hele mühim suçlardan ötürü hüküm giyenler pek azdır. Muhtelif teşkilâtlara mensup bu şahısların durumlarını mukayese ederek muhtelif teşkilât ve mahalli birliklerdeki adli otoriteler arasında mubayenet bulmak müşküldür. Hadiselerin normal bir seyir takib ettiği müddetçe zaten azalar aleyhinde takibata girişmeyi icabettirecek haller zuhur etmez.

Şimdi su sualleri sorabilirsiniz: Acaba mahalli birliklerdeki disiplin cezalarının az oluşu bir bakımdan bu birliklerdeki politik hayatiyetin eksik ve hiçbir veçhile onların sözünden çıkmadıklarını göstermezmi. Birlik çalışmalarındaki bu zehirli sukunet azaların sindirilmiş bulunması şeklinde izah edilemezmi. Şurası doğrudurki mahalli birlikler tıpkı diğer teşkilâtlar gibi azalarının büyük bir kısmını yapılan toplantılarda bir araya getirebilmekte güçlük çekmektedirler. Azaların bir kısmı toplantılara icabet etmemektedirler. Fakat bu hal azaların birlik çalışmalarından memnun olduklarını göstermese bile hiç olmassa bu çalışmalara karşı bir diyecekleri olmadığını, çalışmalara tasvip ettiklerini belirtir. Mühim meseleler müzakere edildiğinde mevcutların sayısı hiç şüphesiz çoğalır. Demek oluyorki toplantıda bulunup bulunmama mevzuunda şöyle bir neticeye varabiliriz : Toplantılara azalardan büyük bir kısmının gelmemesi mahalli birlik çalışmalarının yolunda ve memnuniyeti veri ci bir şekilde yürümediğine değil de bilâkis bunun aksine bir delil teşkil eder. Toplantılardaki aza sayısının düşüklüğüne bakarak yüksek memurların teşkilât üzerinde baskı yaparak siyasetlerini zorla tatbik mevkiine koyduklarını iddia edemeyiz.

Mahalli Rekabetler Artmış Bulunuyor.

Birlik memurlarının durumlarını gözden geçirirken mahalli memurlarla milli memurlar arasında birtakım farklar olduğunu bilmek lâzımdır. Milletlerarası memurlar mühim birliklerde başarılı hizmetlerde bulunmuş olmaları sayesinde bu mevkilere geçmişlerdir. Eski birliklerde ağır basan grubun başında bulunanlar bu mevkilere gelirlerdi. Birliğin en yüksek makamları, (reislik, sekreterlik, hazine sekreterliği) için rekabete girşiildiği pek görülmemiştir zira çoğu zaman muhalif taraftın prestiji, kendi azalarını bu mevkilere getirecek kadar yüksek değildir. Fakat bu bir kaide değildir. Son bir kaç yıl içinde Amerikan İşçi Federasyonu elektrik işçileri birliği, elektrik operatörleri birliği reislikleri için iki taraf namzetleri arasında hararetli mücadeleler olmuştur. Aynni şekilde C.I.0 mobilye işçileri birliği reislikleri için de rekabet ve mücadeleler yapılagelmiştir.

Mili seviyeden mahalli birlikler seviyesine inersek oldukça değişik bir durumla karşılaşırız. Memurluklar için mücadele çok sık olmakla kalmamış bir kaide halini almıştır. Bu kademelerde istihdam edilen memurlar gayet normal olarak birliklerdeki daha yüksek makamlara geçmek için rekabet ve mücadelede bulunup muhalif tarafın çalışmalarını murakabe ederler. Bütün gün çalışmak üzere bu vazifelere gelen birlik memurları görüşme ve müzakereleri idare eder, ihtilâf ve şikayetleri tetkikten geçirirler. Memurların muayyen zaman süreleri sonunda değiştirilip yeniden seçildiği yerlerde azalar arasında bu şekilde rekabetlerin olması pek tabiidir

Sözümüzü bağlarken şunu tekrar belirtelimki birlikler demokratik bir şekilde faaliyet göstermektedirler. Vazife başında bulunanlar bazan muhalif taraf azalarını güç durumlara koyacak kombinezonlar kurabilirler, fakat herşeye rağmen bu teşkilâtlar serbest seçimle iş başına gelme esasına dayanmaktadırlar. Geniş bir manada birlikler sadece azalarının iradesini aksettirmekle kalmazlar, ayni zamanda demokratik bir cemiyetin mevcudiyetine de delil teşkil ederler. Kuvvetin yaygın bulunduğunu totaliter olmadığını çoğunluğun iradesine dayandığını ve insan kütlelerinin kendi menfaatlerini savunmak üzere serbest söz hakkına sahip olduğunu isbat etmiştir.

Apartman dairesini kazanan işçi arkadaşımız

Yukarıda fotoğrafını gördüğünüz Hüseyin Çuhadar Beykoz kundura fabrikasında 22 yıldanberi işçidir. Uzun zamandanberi biriktirdiği bir miktar parasını Garanti Bankasının Beykoz ajanına yatırmış ve bu bankanın aylık keşidesinde bir apartman dairesi kazanmıştır.

Tasarrufu seven bu talihli arkadaşımızı tebrik ederiz.

İş yerimizde barem

(Baştarafı 1 de)

zuunda yapılan rahatsızlıktan kendilerini kurtarmak idi. Nihayet aradan üç sene gibi uzun bir zaman geçmiş, hâdiseler yine iş yerimizde mutlâka ücret bareminin lüzumlu olduğunu bir kerre daha ispat etmiş, böyle bir Bareme gitmek için Sendika ile iş birliği yapmayı uygun görmüş ve teklifini bildirmiş bulunuyor.

İş verenin bu teklifini uzun boylu tetkik ve müzakere eden sendika nihayet teklifi kabul etmiş ve bu konu için teknik bir komisyon seçip yapılacak baremin Ana hatlarını uzun ve yorucu çalışmaları neticesinde tamamlamış ve müzakereye girmiştir. Netice olarak tarafların teklifleri arasında ehemmiyetli denecek kadar farklar olduğundan bir anlaşma zemini bulunamamış ve bu suretlede bütün çalışmalar yine heba edilmiştir. Temennim bundan böyle bu mevzuda iş verenlerimiz teklifte bulunmadan evvel hesabını ve tetkikini yapıp bir an için vereceği para miktarını göze alsın. Ve bu konuda samimî olduğunu efkârı umumiyeye ispat etsin. Bizler Türk İşçisi olarak Sermayenin düşmanı olmadığımızı defalarca efkârı umumiyeye ispat etmişizdir. Fakat bizleri de istismar etmek isteyen kimselerlede, kanun yetkilerine dayanarak mücadele etmektende hiç bir zaman geri kalmıyacağız.

Hasan TÜRKAY

Büyük Sünnet Düğünü

İki senede bir yapılması sendikamızca âdet haline getirilmiş olan sünnet düğünü bu yıl da 15 Ağustosta yani 15 gün sonra yapılacaktır.

Sendika idarecileri daha iki ay evvelden hazırlık yapmaya başlamışlardır.

Hiç bir eksiğin bulunmamasına dikkat eden arkadaşlar üç er kişilik üç komisyon halinde çalışmaktadırlar.

Komisyonlar. Sünnet tertip ve yer tanzim komitesi.

Sahne ve program komitesi, bir de piyango komitesinden teşekkül etmiştir.

Sahne ve proğram komitesinden bir arkadaş program hakkında demiştir ki:

Bu sene program oldukça zengindir. Binbeş yüz lira tutarında Cem'an 85 kişilik bir san'atkâr topluluğu angaje edilmiştir.

Bu san'atkârlar arasında Saime Sinan, Ahmet Üstün, Şukran Özer, Celâl Şahin, Erdem Kardeşler, Şadan Adalı, Şemsi Yasıtaman, Aptullah Yüce, Bağlama Üstadı Selâhattin, Radyo san'atkârlarından Muammer Özergin, Nusret Egin bulunmaktadır.

Ayrıca millî oyunlara da fazlaca yer verilmiştir. Karadenizliler, Konyalılar bu arada zikredilebilinir.

Bale ve diğer gösteriler için de jakbiçoçi ekibi ile, Sulukule Tepebaşı ekibi angaje edilmiştir.

Bilhasa saz ve skeç monoloğ topluluklarına fazlaca ehemmiyet verilmiştir. Keza Mehmet Özdemir topluluğu, Mükemmel bir hokkabaz kukla grubu 6. kişilik saz heyeti v. s. elek üstü sahne san'atkârlarını sayabiliriz.

Birde davetlilere bir sürpriz hazırlamış bulunuyoruz.

Mütekiben tertip ve sünnet komitesinden bir arkadaş da demiştirki.

Mükemmel bir sahne, oturma yerleri ve inzibati tedbirleri büyük bir dikkatle yerine getirmeye çalışmaktayız.

Sünnet olacak çocuk mevcudu şimdiye kadar rastlanmamış bir kalabalıktadır.

Bunu dikkate alarak sıhhat memuru Fetullah Beyin nezaretinde bir sıhhat ekibi teşekkül ettirdik. Sünnet bahsinde hiç bir masrafı esirgememekteyiz.

Sahneyi iki mokrofon ve dört hoperlörle takviye edeceğiz. Ayrıca sünnet çocuklarının yemek v. s. ihtiyaçlarını da dikkate almış bulunmaktayız.

Son olarak konuşan piyango heyetinden bir ardakaşta:

Bu sene piyangoyu oldukça zengin olarak taktim edeceğiz. 800 lira tutarında kadın ve erkek eşyası 1000 lira civarında diğer eşyalar ve ayrıcada 500 parçadan müteşekkil zücaciye eşyayı bu arada hatırlatabiliriz.

Kahrolası İhtiraslar

(Baştarafı 1 de)

kıskançlık ve haset hislerinden doğacak zararlar da o nispette küçük ve mahallidir. Buna rağmen olmaması selâmetimiz namına yalnız şayanı arzu değil; şarttır.

Bu yüzden işçinin hattı hareketi üzerinde titizlik gösteren müesseseler, bilhassa bizim fabrikamız anlattığımız basitliğin bize nispetle münevver geçinen ve ilim ve bilgilerile müessesesimizin büyük mukadderatını tâyin edenler arasında bizimkinden daha sert bir şekilde cari olduğunu, esefle görüyoruz. Asıl büyük ve yıkıcı kaybın bu gibiler arasında cereyan eden çarpışmalardan ileri geldiğini ya farketmez gafildir, ya anlamaz cahil, ya anlamamazlıkdan gelir haildirsler. Hiç biri olmadığına göre nedir anlamak istiyoruz.

Fabrikamızda ilk devirler hariç eskiden beri ve hâlen teknik elemanlar arasında yekdiğerini çekememezlikten ötürü öyle sinsi bir harp devam ediyorki, bilmeyen anlamayan kalmadı. Bugün onlar nazarında bukadar insanın ikbaline kaderini bağladığı ve memleketin dişinden tırnağından meydana getirdiği şu mubarek eser diye bir telâkki yoktur. Onlar bu eserin toptan yok olması pahasına bile olsa şahsi ihtiraslarına ram olup gitmektedirler. Birbirine karşı zımmi veya açık sabatajlarile ve tesanüt aleyhindeki gruplaşmalarile birbirlerini ifnaya çalışırken hakikatte bu mubarek ocağa kıydıklarını farketmeyecek kadar ihtiraslarına düşmüş sarhoş ve kızgın bir halde bulunuyorlar.. Ferden büyük olma hastalığı. Başkalarını küçültüp büyük görünme derdi.

İşçi kütlesinin hareket ve tavrını tanzim ile bir tasarruf temin etmek istiyen fabrika idaresini tabiatile çok haklı buluyoruz. Ancak yukarda bahsetttiğimiz çarpışmanın, müessesenin hayatı bakımından tehlikeli önemi karşısında nasıl bir tedbire varılacaktır onu merak ediyoruz. Çünkü bu ocağın akibeti bizim de akibetimizdir, onların da. Ancak bizim gafletimiz bu hakikati unutturacak kadar yani bu gibiler derecesinde büyük değil.

Bir gemide gemicilerin hâtası nekadar büyük olursa olsun zarar kül halinde değildir. Kaptanların hâtâsı ise gemiyi şakasız sulara gerkeder. Şimdi bizim kaptanlar şahsi ihtiraslarının tahakkuku için çalışıp daha ileri gidecekleri yerde birbirlerinin rotasını bozmakla meşguller. İşleri başından aşkın ama gaye çirkin. Gemi haritayı puslayı kaybetti.

Arife tarif gerekmez endişemizin mahiyeti malûm. Fabrika idaresinin dikkatini celbetmekte kendimizi haklı buluyoruz. Sitemimizden alınanlar sayı, ile kendilerine gelsinler.

Müessif kazada bir işçimizi kaybettik

Arkadaşlarının omuzunda Mehmet Ali Makberine götürülürken

(Baştarafı 1 de)

re götürdük. Nöbetçi doktoru Naci Bey ilk tedaviyi yaptırmak için yaralıyı soydurdu. Ne görelim... Vücudun dörtte üçünden fazlası yanmış; üst deriler lif; lif dökülüyor. Hepimizin gözleri yaşardı. Mehmet Ali vaziyetini görünce heyecan ve korkusu bir kat daha arttı. Yanıyorum Allahım! yanıyorum anam... diye feryat etmeye başladı. Biz bir yandan ona teselli vermiye çalışırken, bir yandanda imkân nisbetinde tedavisi yapıldı. Dr. Naci Bey bana,

— Hastaneye kaldıracağız. dedi.

— Peki cevabını verdim.

Hemen Mehmet Aliyi can kurtaran (!) arabasına bindirdik. Bende yanına geçtim ve hareket ettik.

Yolda kendi, kendime düşünüyorum.

Acaba hâdise nasıl oldu?... Gazojen servisinde infilâk nasıl meydana geldi?... daha yaralı var mı?.. Bütün bunlar bence meçhul idi. Otomobilden ziyade tatar arabasını andıran can kurtaran (!) arabamız hem ağır gidiyor, hem de çok sarsıntı yapıyordu. Bu hâl her tarafı yara olan talihsiz arkadaşımızın acısını, ıstırabını bir kat daha artırıyordu. Ara, sıra inliyor ve:

— Daha gelmedik mi? yanıyorum anam...

— Korkma Mehmet, Ali, az kaldık, tehlikeli bir şeyin yok. Üzülme, iyi olacaksın. Diye o'nu teselli ediyordum.

Nihayet Nümune hastanesine geldik. Nöbetçi doktor ilk tedavisini yaptı. Bütün vücudunu ilâçladı ve sardı. Koğuşuna götürüp yatırdılar.

Ben o zaman doktora:

— Hayatı tehlikede ise yanında kalayım doktor bey. dedim.

— Hayır, şimdilik korkulacak bir şey yok gidebilirsiniz. dedi.

Bende bitkin ve heyecan içinde sigorta arabasile fabrikaya döndüm.

Fabrika önü ve dahili mahşeri bir kalabalık. İşçiler birbirlerile facianın nasıl meydana geldiğine dair konuşmalar yapıyorlardı. Beni idare âmirinin odasına çağırdılar. İçeride; Beykoz kaymakamı, U. Müdürümüz Adil Bey, Emniyet âmiri ve daha bir çok adli memurlar var. Yaralının durumu hakkında benden izahat istediler. Durumunu anlattım ve oradan ayrıldım.

Biz sendika teşkilâtı olarak yaralı işçimizin sıhhati ile ne kadar alâkadar oluyorsak, Umum Müdürlümüzde bizden asla aşağı kalmıyordu. Hattâ U. Müdürümüz emir verdi. Yaralı işçiyi paralı olarak tedavisi için hususî hastaneye kaldırılmasını bildirdi. Fakat hastanın durumu çok ağır olduğu için hastaneden naklini müsaade etmediler. Biz 4 gün hastaneye gidip, geldik. Sıhhati ile yakından alâkadar olduk. Maalesef beşinci gün hastaneden ölüm haberini aldık.

Evet, arslan gibi karayağız Mehmet Ali o, müthiş ıstıraba dayanamıyarak mukadderatın tecellisine kendini teslim etti.

Vazifesi başında kazanın kurbanı olan bu saf, temiz arkadaşımız şehit olarak Rahmeti Rahmana kavuştu. O'nun ardından bütün işçi arkadaşları, hattâ bütün Paşabahçe halkı göz yaşı döktü. Ruhu şad olsun.

Hüseyin KARA

ZAYİ

10982 No. lu İşçi Sigortası kartımı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Hüseyinoğlu Mehmet DİNÇER

En iyi randıman nasıl alınabilir

(Baştarafı 2 de)

daki birinci soruya işaret etti, - 'Ta baştan başlıyalım, ustabaşının başarmak ve elde etmek istediği asıl netice nedir? dedi.

Masanın başındaki ustabaşılardan muhtelif fikirler yükseldi ve bu fikirleri sırası ile başkan tahtaya yazdı; onlar da şunlardı:

Durumu bozuk işçinin tekrar normal iş kabiliyetini sağlamak;

Onu içkiden vazgeçirmek;

İşine tekrar sarılmak ve sevmesi için ne lâzımsa yapmak;

Başkan bu adamlardan ilk vazifelerinin ne olduğunu sorunca bazıları derhal önlerindeki mavi, matbu kartlara bakarak, bazıları da ezberden;

Bütün vakaları bir araya toplayınız dediler. Başkan elindeki tebeşiri sallıyarak: Evvelâ işin içyüzünü öğrenmek lâzımdır dedi.

İşleri aksıyan bu işçinin hususi hayatı hakkında herkes ne biliyorsa tahtaya yazıldı. Bu yazılar içinde en mühim sebep olarak görünen vak'a sarhoş işçinin karısının iki ay kadar evvel hariçde çalışmaya başlaması idi. Bunun üzerine burada toplanan hey'et yapılacak ilk işin, bu işçinin karısının dışarıda ki işinden vazgeçerek evine dönmesini temin etmeğe çalışmak olduğuna karar verdi. Bu çare işçinin vaziyetini belki düzeltebilirdi, belki de hiç bir faydası dokunmazdı.

Bu konuşmalarda tebarüz ettirmek istediğimiz nokta: Eski Alman idarecilik sisteminde olduğu gibi keyfi ve sert bir muamele ile hareket ederek böyle iyi bir işçiyi islâh ve terbiye yoluna gitmeden kovmanın hiç bir fayda temin etmiyeceğini, bilâkis işsizlerin sayısının çoğaltacağını ve ailelerini felâkete sürükliyeceğini ve ayni zamanda müessesenin de işlerinin aksamasına sebebiyet vereceğini unutmamaktır.

(Türk - İş Haber Bülteni)

(Devamı gelecek sayıda)

İşçi Sigortası ailelerimize ilâç veremez mi

İşçi Sigortası aile ve çocuklarımızı tedavi ettiği halde ilâç ücretlerini biz işçilerin zayıf omuzlarına yüklemesi ne derece yerindedir bilmiyoruz.

Çünkü bir muayene için hususî doktorlara 2,5 nihayet 5 lira veriyoruz. Bizler için esas ilâç parasıdır. Bugünkü kazançlarımız nedir ki, 20-30 lira ilâç parası verebilelim. Bunu yapan kaç babayiğit işçi vardır.

Bugün için İşçi Sigortasının malı durumunun zayıf olduğunu söylüyorlar. Naciz kanatimce işçi sigortaları islâh edilirse ileride bu ihtiyaçlarımızı karşılayacağına eminiz.

Bu meselenin hâledilmesini alâkalılardan sabırsızlıkla bekliyoruz.

Ahmet ALTIN

Paşabahçe işçileri kongresi

(Baştarafı 2 de)

18.Temmuz.1953 Cumartesi günü Tekel ispirto işleri sendikasının genel kongresi lokallerinde icra edilmiştir. Bütün anlaşmazlıklar bertaraf edilerek yapılan kongrede 15 kişilik idare hey'eti seçilmiştir. İsimlerini aşağıda yazdığımız idare hey'etini tebrik eder, başarılar dileriz.

Başkan : Hasan Saydut
Başkan V. : Necmi Aksoylu
G. Sekreter : Orhan Dilek
Muhasip : İbrahim Yıllar
Veznedar : Temel Çolak
Üye : Faik Güney
Üye : Şeref Baykaler
Üye : Adil Yorulmaz
Üye : Saffet Şık
Üye : Hasan Çetin
Üye : Fethi Uyanık
Üye : Arif Biçer
Üye : Ahmet Sarıyer
Üye : Hami Erkan
Üye : Enver Baklav

Paşabahçe İşçi Sigortası

(Baştarafı 2 de)

Artık hurda olmaktan başka bir işe yaramayan bu otomobillerin doğum ve ağır yaralı vakalarda kullanılması işçinin sağlığı ile, hayatı ile alay etmekten başka bir şey değildir. Binlerce işçinin bulunduğu bir mıntakada 2 tane hurda ve her an ârıza yapan bu cankurtaran (!) arabalarının yerine yenileri tahsis edilmesini işçiler sabırsızlıkla beklemektedir.

Nim Adil bir kararın acı tepkisi

(Baştarafı 2 de)

vicdanlı vecibelerindendir. Şayet 12 saat nöbeti intaç ettirecek vaziyet mevcut ise bunlarda büyük emek ve fedakârlıklarının karşılığını görmeleri ni hiç şüphesiz bu camiada hepimizi sevindirecek bir hâdise olacaktır.

İlgililerin yüksek alâkası geçmiş hatanın tashihini reffe kâfidir.

Seyfi LABUT